

Otwarty dialog na rzecz mediacji

Poniżej przedstawiamy uzasadnienie propozycji rozwiązań, które znajdują się w tabeli.

Lp.	Propozycja rozwiązania	Uzasadnienie
1.	Obligatoryjność mediacji/ bądź spotkań informacyjnych w modelu mediacji przedprocesowej.	Propozycja swego rodzaju obligatoryjności mediacji nie odbiera tej instytucji cechy dobrowolności, ani prawa strony do sądu, gdyż strony zawsze mają prawo odmowy (opt-out) podjęcia mediacji. Temat prawa dostępu do sądu wypowiedział się Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 18 marca 2010 r. <u>C-317/08, ALASSINI v. TELECOM ITALIA SPA</u> oraz <u>CALIFANO v. WIND SPA</u> oraz <u>IACONO v. TELECOM ITALIA SPA</u> oraz <u>MULTISERVICE SRL v. TELECOM ITALIA SPA</u>. W sprawie tej Trybunał uznał za dopuszczalne i nienaruszające <i>access to justice</i> oraz efektywnej ochrony prawnej istnienie obligatoryjnego przedsądowego postępowania pojednawczego w sprawach telekomunikacyjnych. Trybunał orzekł, że zasady równoważności i skuteczności, a także zasada skutecznej ochrony sądowej nie sprzeciwiają się przepisom krajowym narzucającym w przypadku takich sporów uprzednie przeprowadzenie obligatoryjnego postępowania pojednawczego, jeżeli postępowanie to nie prowadzi do wydania decyzji wiążącej dla stron, nie opóźnia w istotny sposób wniesienia powództwa sądowego, powoduje zawieszenie biegu przedawnienia dochodzonych praw i nie wiąże się z ponoszeniem kosztów przez strony, chyba że koszty te są nieznaczne. Wymagania te powinny być respektowane przy ewentualnym wprowadzeniu mediacji obligatoryjnej.

		Skutkiem takiego rozwiązania będzie znaczny wzrost liczby skierowań spraw do mediacji, co znajdzie proste przełożenie na liczbę ugód zawartych w procesie mediacji, przyczyniając się jednocześnie do poprawy statystyk prowadzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości.
2.	Uproszczenie kierowania spraw do mediacji.	Propozycja obejmuje wprowadzenie elektronicznego (drogą emaliową) sposobu kierowania przez sąd spraw do mediacji. Sąd mógłby kierować wiadomość e-mail do stron oraz mediatora, która będzie zawierała postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji. Taka forma kontaktu ułatwiłaby również mediatorowi kontakt ze Stronami, co często jest bardzo czasochłonne. Następnie Strony miałyby ustawowy okres na odmowę poddania się mediacji (dorozumiana zgoda na mediację), którą mogłyby przekazać do Sądu i pozostałych adresatów zwrotną wiadomością e-mail. Po upływie czasu na odmowę lub w wypadku uzyskania pozytywnej odpowiedzi, mediator wszczynałby postępowanie mediacyjne. Protokół z zakończenia mediacji mediator również mógłby składać do sądu w formie wiadomości e-mail. Obecny, pisemny i pocztowy sposób kierowania spraw do mediacji w postaci formalnego postanowienia sądu nadawany przesyłką pocztową jest zbyt uciążliwy dla przepracowanych sekretariatów sądowych i samego sędziego. Uciążliwość jest szczególnie dotkliwa, gdy sędzia otrzymuje wiele odmów przystąpienia do mediacji. W takich przypadkach, cały administracyjny wysiłek polegający na wydaniu i wysłaniu postanowienia jawi się jako nadmierny. Im więcej sędzia otrzymuje odmów, tym mniej interesują go/ją dalsze przypadki kierowania spraw do mediacji, jako że uciążliwość procesu kierowania znajduje małe przełożenie na jego/jej wyniki. Stąd, uczynienie skierowania do mediacji drogą bardzo prostej korespondencji emaliowej może mieć znaczący wpływ

		na zachętę dla wielu sędziów do kierowania spraw do mediacji. Ewentualne odmowy nie będą uciążliwością hamującą rozwój mediacji sądowych. Ponadto, rozwiązanie to pozwala na oszczędność znacznych środków przeznaczanych na wysyłkę korespondencji pocztą tradycyjną.
3.	Zmiana rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym.	Propozycja obejmuje zmianę Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 921). (zwane dalej „Rozporządzeniem”) poprzez nadanie mu nazwy „Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia __ o wynagrodzeniu mediatorów w sprawach cywilnych ponoszonych przez Skarb Państwa /bądź alternatywnie zmianę § 2 tego Rozporządzenia poprzez dodanie do niego po przecinku dalszej części o następującym brzmieniu: „chyba, że strony z mediatorem umówią się inaczej” i w konsekwencji nadanie mu ostatecznego brzmienia: „W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150 złotych i nie więcej niż 2000 złotych za całość postępowania mediacyjnego, <i>chyba, że strony z mediatorem umówią się inaczej</i>”. Koszt ponoszony przez Skarb Państwa za Strony, które są zwolnione od kosztów sądowych stanowiło wyznacznik omawianego Rozporządzenia w przeszłości. Projektując przepisy legislatorzy w Ocenie Skutków Regulacji wskazują skutki finansowe dla Skarbu Państwa jakie nastąpią po wprowadzeniu nowych uregulowań. Stąd pochodzą te ograniczenia. To zatem jedynie dbałość o stan finansów publicznych była przesłanką dla ograniczeń w zakresie wynagrodzeń mediatorskich, a w konsekwencji doprowadziła do wydania Rozporządzenia tej treści. Takie funkcjonowanie tych regulacji ma jednak wpływ na praktykę. Sądy i pełnomocnicy popierają tę stawkę i trudno przekonać sędziów i pełnomocników np. do

		miarkowania wynagrodzenia lub odejścia od przepisów Rozporządzenia. W związku z powyższym tylko klarowna zmiana przepisów w tej sprawie może doprowadzić do dokonania zmiany wynagrodzenia i w konsekwencji do profesjonalizacji zawodu mediatora.
4.	Podwyższenie standardów kształcenia mediatorów. Walidacja jako warunek wpisu na Listę Stałych Mediatorów prowadzonych przez Prezesów Sądów Okręgowych	Propozycja obejmuje podwyższenie standardów kształcenia mediatorów, które w chwili obecnej nie są wygórowane i przede wszystkim nie są traktowane jednakowo przez Prezesów Sądów Okręgowych, którzy wydają decyzję o wpisie mediatora na Listę Stałych Mediatorów prowadzoną przy danym Sądzie. Znane są liczne przypadki, gdzie identyczne kwalifikacje pozwalały na uzyskanie wpisu Listę Mediatorów danego sądu, podczas gdy jednocześnie okazywały się niewystarczające dla innego sądu. W chwili obecnej na Listach Mediatorów znajduje się bardzo wiele osób, które nie wykonują zawodu mediatora, nie otrzymują skierowań sądu do przeprowadzenia mediacji, a co za tym idzie pozostają bierni zawodowo i nie są w stanie wykonywać tego zawodu w sposób profesjonalny. Podkreślamy zaś, że jedynie wykonywanie zawodu mediatora przez profesjonalistów może przelożyć się na znaczny wzrost ugód mediacyjnych. Proponujemy zatem uzależnienie uzyskania wpisu na Listę Mediatorów od przejścia np. walidacji w ramach systemu ZSK z zakresu „Prowadzenia mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych”(„Walidacja”) co gwarantuje, że na Listę Mediatorów będą trafiali profesjonaliści. Obecnie w Polsce działa 7 podmiotów, które uzyskały status Instytucji Certyfikujących w tym m.in. SWPS, VCC, Polskie Centrum Mediacji, Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza czy Konfederacja Lewiatan. Jednocześnie proponujemy okres karencji, w którym osoby wpisane już na Listę Stałych Mediatorów będą

		mogły taką Walidację odbyć, żeby potwierdzić swój wpis. Osoby, które w określonym terminie nie odbędą Walidacji, zostaną automatycznie usunięte z nowych List Mediatorów. Pod rozwałę również poddajemy jako warunku wpisu na Listę Stałych Mediatorów obowiązku przedłożenia przedłożenia aktualnego odpisu z KKK nie starszego niż 3 miesiące w dniu składania wniosku o wpis.

Z poważaniem,

r.pr. Małgorzata Miszkin – Wojciechowska

Dyrektorka Centrum Mediacji Lewiatan